

Cova de la Censada Nova

Orpí

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	La Censada Nova
Emplaçament	S'hi arriba per un camí en pendent que surt de la Censada Nova. En uns 400 metres s'hi arriba.
Alçada:	538

Coordenades:

Latitud:	41.51877
Longitud:	1.54695
UTM Est (X):	378758
UTM Nord (Y):	4597367

Classificació

Número de fitxa	08152 - 110
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Pública
Titular:	08151A006000260000JJ
Autoria de la fitxa	Jordi Seró i Ferrer. IN SITU SCP
Data de registre de la fitxa:	dt., 21/10/2014 - 02:00

Descripció

Al poc de passar el mas de la Censada Nova, a l'esquerra surt un ample camí que s'enfila cap a la carena de la Muntanya de Cal Poc o Serra de Can Virella (o Vidella), a la part alta del vessant esquerre de la riera de Carme. A uns 500 metres de l'inici del camí, a la seva dreta i al pla superior es troba la boca la cavitat.

L'entrada és una boca rectangular de 2 per 1 metres i oberta al peu d'un ressalt de 2 metres, tot donant pas a una única galeria descendent totalment ocupada per materials clàstics. Aquesta galeria arriba a presentar en alguns punts una amplada de 55 metres i el sostre manté una alçada d'entre 2 i 4 metres a la part central, mentre que en ambdós costats laterals de la galeria el sostre baixa sensiblement i es poden trobar alguns conductes que poden semblar independents, però que no són més que trams de la galeria principal separats d'ella per amuntegament de blocs.

Tota la cavitat es desenvolupa molt propera a la superfície, podent observar algunes arrels penjades del sostre. L'absència de formes reconstructives (espeleotemes) és total. En l'extrem final de la galeria existeix un petit conducte descendent entre blocs i en el fons del qual s'assoleix el punt de màxima fondària.

La morfologia actual apunta que la seva gènesi és deguda a un escorriment dels materials afavorit pel capbussament de l'anticlinal on es situa. El substrat sobre el qual s'assenten les calcàries és constituït per margues i guixos del Keuper i la seva plasticitat va facilitar el desplaçament de les calcàries.

Les infiltracions van provocar una pèrdua de volum suficient per desencadenar un procés d'ensorriment, donant lloc a aquest singular fenomen quimioclàstic.

Topografia i espeleometria: Les dues topografies publicades de la cavitat no disposen de planta i resten simplificades a un alçat general i algunes seccions transversals. Aquí adjuntem dues topografies inèdites (SIE, 1971 i 1977) que sí tenen la planta dibuixada.

Establir un recorregut total en una cavitat d'aquestes característiques és sempre una mica subjectiu. J. Borràs (1982) li atorga 150 metres (segurament seguint del criteri de discontinuïtat); altres autors han estimat el recorregut en 300 i 350 metres. Si atenem a les dades de la topografia del 1977 (de la que tenim les dades preses in situ) i seguint el criteri de continuïtat tenim que, si sumem la poligonal boca-fons (per l'itinerari habitual i lògic), més la poligonal de les galeries inferiors, més les distàncies que hi ha des de la poligonal principal per accedir a les petites galeries laterals i la longitud d'aquestes, el total del recorregut real ens dona un resultat de 265 metres.

Història

Sembla que l'entrada de la cavitat es va produir a la dècada dels anys 1920 durant els treballs d'extracció de pedra per a la construcció de la carretera.

Josep Iglésies i Joaquim Santasusagna en la seva guia excursionista: Les valls del Gaià, del Foix i del Miralles, Centre de Lectura, Reus (1934), fan menció de la Cova gran de la Sensada Vella d'Orpí i diuen que té uns 80 metres de profunditat, encara que tot sembla que parlen per referències d'altri.

El 25 de març del 1934, Francesc Español (possiblement acompanyat pel Dr. Ricardo Zariquiey) visita la cavitat en les seves recerques biospeleològiques, a manca de més informació l'anomenen amb el topònim del lloc: Cova de la Serra de Can Virella.

A partir de l'any 1949 es produeixen les primeres visites del GES ' CMB i des d'aleshores es converteix en una cavitat prou coneguda de la comarca.

Bibliografia

BENEITO, A.; BORRÀS, J. (1983).- ' Dades per al coneixement d'una interessant cavitat (Cova de la Sensada)'. Sota Terra (4): 4-5. GES ' CM Barcelonès.

MONTORIOL, J.; ANDRÉS, O. (1961).- 'Estudio de una cavidad de origen quimioclástico'. Noticias y comunicaciones del Instituto Geológico y Minero de España (61): 235-244. Madrid.

Coordenades, fotografies i altres dades extretes del blog: Espeleobloc (posts dels dies 20-3-2009 i 17-9-2012)

<http://www.espeleoindex.com/crearPDF.php?id=1813>

